

[Senere ændringer til forskriften](#)[Lovgivning forskriften vedrører](#)[Se detaljeret overblik](#)[LBK nr 1656 af 23/12/2022](#)[Ændrer i/ophæver](#)[Yderligere dokumenter](#)[Afgørelser truffet i henhold til denne retsforskrift](#)[Beretninger fra ombudsmanden, der anvender denne retsforskrift](#)

GÆLDENDE

CIR nr 237 af 24/11/1950

Udlændinge- og Integrationsministeriet

[Yderligere oplysninger](#) >

Cirkulære til Københavns magistrat, samtlige amtmænd, rigsombudsmanden på Færøerne, landshøvdingen over Grønland, politidirektøren i København, samtlige politimestre og samtlige kommunalbestyrelser angående lov nr. 252 af 27. maj 1950 om dansk indfødsret

Man skal herved henlede opmærksomheden på lov nr. 252 af 27. maj 1950 om dansk indfødsret, der træder i kraft den 1. januar 1951 og afløser lov nr. 123 af 18. april 1925 om erhvervelse og fortabelse af indfødsret.

Den nye lov hviler ligesom den tidligere på et nordisk samarbejde. Bortset fra naturalisations- og overgangsbestemmelserne stemmer dens regler nøje overens med den svenske lov nr. 382 af 22. juni 1950 om svenskt medborgarskap, der ligeledes træder i kraft den 1. januar 1951. På samme måde stemmer den overens med et forslag til lov om norsk statsborgerrett, der endnu ikke er gennemført.

Den nye lov gælder ligesom de tidligere love om erhvervelse og fortabelse af dansk indfødsret for alle dele af den danske stat, altså også for Færøerne og Grønland.

Lovens regler kommer - bortset fra visse overgangsbestemmelser - kun til anvendelse, såfremt det forhold, der begrunder erhvervelse eller fortabelse af indfødsret, ligger efter lovens ikrafttræden.

I. Lovens grundsætninger.

A. GIFTE KVINDER.

Det i den hidtil gældende indfødsretslov knæsatte princip om familiens statsborgerlige enhed er i væsentlig grad afløst af princippet om den gifte kvindes selvstændighed i statsborgerlig henseende. Herefter er den gifte kvindes statsborgerlige stilling uafhængig af mandens.

Som nogle af de vigtigste følger af denne principielle ændring skal man fremhæve følgende:

- 1) En FREMMED KVINDE, DER INDGÅR ÆGTESKAB MED EN DANSK MAND, erhverver ikke som hidtil dansk indfødsret ved ægteskabets indgåelse. Hun bliver dansk, hvis hun naturaliseres, eller hvis hun (hvor betingelserne herfor er til stede) afgiver erklæring om at ville erhverve dansk indfødsret i henhold til lovens §§ 3, 4, 10 B, 10 C eller 13, stk. 3.
- 2) En FREMMED KVINDE, HVIS MAND UNDER ÆGTESKABET ERHVERVER DANSK INDFØDSRET, bliver ikke som hidtil dansk som biperson til manden. Også hun kan kun erhverve indfødsret som anført foran under 1.
- 3) ERHVERVER EN DANSK KVINDE FREMMED STATSBORGERRET VED AT INDGÅ ÆGTESKAB MED EN UDLÆNDING, vil dette normalt ikke få indflydelse på hendes statsborgerlige forhold til Danmark. Kun hvis den fremmede statsborgerret erhverves efter hendes egen ansøgning eller udtrykkelige samtykke, vil hun miste indfødsretten, jfr. § 7, nr. 1.

Om en særlig adgang for kvinder, der efter de ældre regler har mistet dansk indfødsret ved ægteskab m.v., til at generhverve denne ved at afgive erklæring herom se nedenfor under II. A. 6.

- 4) En DANSK KVINDE, HVIS MAND UNDER ÆGTESKABET ERHVERVER FREMMED STATSBORGERRET MED VIRKNING OGSÅ FOR HENDE, mister ikke som hidtil sin indfødsret, medmindre hun selv har ansøgt om eller givet udtrykkeligt samtykke til erhvervelsen.

Om en særlig adgang til generhvervelse af indfødsret, hvor denne er tabt efter de ældre regler, se II. A. 6.

B. BØRN

De hidtil gældende regler, hvorefter faderens statsborgerlige forhold er bestemmende for ægtebarn og moderens for barn uden for ægteskab, er blevet erstattet af mere detaljerede regler. Dette gælder såvel for 1) barnets erhvervelse som for 2) dets fortabelse af indfødsret.

1. Medens der med hensyn til børns SELVSTÆNDIGE ERHVERVELSE af indfødsret (ved fødsel eller legitimation) henvises til omtalen nedenfor under II. A. 1 og 2, skal man angående børns AFLEDEDE ERHVERVELSE af indfødsret efter den nye lovs regler henlede opmærksomheden på følgende:

Først og fremmest har den nye lov i § 5 indført den ordning, at forældres erhvervelse af indfødsret KUN får VIRKNING FOR DERES BØRN, NÅR DISSE ER BOSAT HER I RIGET. Herefter vil eksempelvis et i udlandet bosat barn ikke være omfattet af forældrenes naturalisation, medmindre den pågældende lov om indfødsrets meddelelse udtrykkeligt bestemmer noget andet. Den omstændighed, at det i udlandet bosatte barn senere kommer her til landet, medfører IKKE, at det bliver dansk. Dette gælder endog, når barnet får bopæl her i riget, mens det endnu er ugift og under 18 år. Om fornødent må et sådant senere indrejst barn naturaliseres selvstændigt.

Løvrigt gælder for ægtebarn, hvis forældre stadig er gift med (og ikke separeret fra) hinanden, de samme regler som hidtil. Et sådant barn vil derfor, så længe det er ugift og under 18 år, vedblivende erhverve indfødsret, såfremt faderen erhverver indfødsret, mens moderens erhvervelse af indfødsret ikke har denne virkning.

Er forældrene skilt eller separeret, følger ægtebarn ligeledes faderen, medmindre forældremyndigheden er tillagt moderen. I sidstnævnte tilfælde følger det moderen.

Er en af forældrene død, følger ægtebarn den overlevende.

Barn uden for ægteskab følger moderen, medmindre forældremyndigheden er tillagt dets udenlandske fader.

De forannævnte regler om børns afledede erhvervelse af indfødsret gælder for ALLE erhvervelses-(generhvervelses-) tilfælde UNDTAGEN det i § 13, STK. 3, omhandlede. Forsåvidt angår NATURALISATION, kan den pågældende lov om indfødsrets meddelelse dog ligesom hidtil i det enkelte tilfælde fastsætte, at reglerne ikke skal finde anvendelse.

2. Med hensyn til BØRNS (selvstændige eller afledede) FORTABELSE AF INDFØDSRET henvises til omtalen nedenfor under III. 1. a., c. og d. samt III. 2. d.

C. FORHOLDET TIL NORDISKE LANDE.

Ifølge lovens § 10 kan det efter overenskomst med Finland, Island, Norge og Sverige fastsættes, at en eller flere af de i paragraffen nærmere angivne særregler skal finde anvendelse i forhold til et eller flere af disse lande. Reglerne går ud på i forhold til visse erhvervsregler at ligestille fødsel eller bopæl i andre nordiske lande med fødsel eller bopæl her i riget og på at indrømme statsborgere fra andre nordiske lande en lettere adgang til at erhverve (generhverve) dansk indfødsret. Der henvises herom til bemærkningerne nedenfor under II. A. 1., 3. og 4 samt II. B.

Man skal særlig bemærke, at i forhold til fortabelsesreglerne kan fødsel eller bopæl i andre nordiske lande IKKE ligestilles med fødsel eller bopæl her i riget. Dette får betydning ved bestemmelserne i § 7, nr. 4, og § 8.

II. Lovens erhvervs-(generhvervs-) regler.

Med hensyn til erhvervens virkninger for den erhvervende persons ugifte børn under 18 år henvises til foranstående afsnit I. B. 1.

A. ALMINDELIGE REGLER OM ERHVERVELSE (GENERHVERVELSE) AF INDFØDSRET.

- 1) Ved fødsel af danske forældre (§ 1, jfr. §§ 10 A, stk. 1, og 13, stk. 1).
- 2) Ved legitimation af dansk fader (§ 2).
- 3) Ved angivelse af erklæring (for personer over 21 (18) år, der er født i Danmark og forblevet her indtil erklæringens afgivelse, § 3, jfr. § 10 A, stk. 1 og 2, samt § 13, stk. 5).
- 4) Ved afgivelse af erklæring (for tidligere danske statsborgere, § 4, jfr. §§ 10 A, stk. 2, og 13, stk. 2 og 5).
- 5) Ved naturalisation (§6).
- 6) Ved afgivelse af erklæring (for kvinder, der har mistet dansk indfødsret ved ægteskab m.v., § 13, stk. 3, jfr. stk. 5).

1. ERHVERVELSE AF INDFØDSRET VED FØDSEL AF DANSKE FORÆLDRE (§ 1, JFR. §§ 10 A, STK. 1, OG 13, STK. 1).

Reglerne i § 1, stk. 1, nr. 1 og 3, stemmer overens med 1925-lovens § 1, stk. 1. Herefter erhverves indfødsret ved fødselen af ægtebarn, hvis fader er dansk, og af barn udenfor ægteskab, hvis moder er dansk.

Efter § 1, stk. 1, nr. 2, kan imidlertid fremtidig også DET HER I RIGET FØDTE ÆGTEBARN AF DANSK MODER OG FREMMED FADER erhverve indfødsret ved fødselen, nemlig når det ikke ved fødselen gennem faderen erhverver en fremmed statsborgerret, enten fordi faderen ikke har statsborgerret i noget land, eller fordi hans fremmede statsborgerret ikke overføres til barnet. Man henleder opmærksomheden på, at betingelserne, at barnets fader er statsløs, eller at barnet ikke erhverver hans fremmede statsborgerret, er af retlig karakter. Sådanne forhold af faktisk karakter som, at faderen er flygtning, eller at han eller barnet ikke kan erholde fremmed paslegitimation, bevirker ikke, at barnet erhverver moderens danske indfødsret.

I det omfang, adgangen til at afslutte overenskomster med de øvrige nordiske lande benyttes, vil fødsel i et sådant land ved anvendelsen af § 1, stk. 1, nr. 2, blive ligestillet med fødsel her i riget, jfr. § 10 A, stk. 1.

Ifølge overgangsbestemmelsen i § 13, stk. 1, erhverver et barn, der ved lovens ikrafttræden den 1. januar 1951 er under 18 år, som har været statsløs siden fødselen, og som ville have haft dansk indfødsret, såfremt bestemmelsen i § 1, stk. 1, nr. 2, havde været gældende tidligere, dansk indfødsret med virkning fra den 1. januar 1951. I forhold til denne overgangsbestemmelse kan fødsel i et andet nordisk land ikke ligestilles med fødsel her i riget.

§ 1, stk. 2, opretholder den hidtil gældende regel, hvorefter hittebarn, som bliver fundet her i riget, anses som havende dansk indfødsret, indtil andet oplyses.

2. ERHVERVELSE AF INDFØDSRET VED LEGITIMATION AF DANSK FADER (§ 2).

Reglen svarer til § 3, stk. 2, i loven af 1925.

3. ERHVERVELSE AF INDFØDSRET VED AFGIVELSE AF ERKLÆRING (FOR PERSONER OVER 21 (18) ÅR, DER ER FØDT HER I RIGET OG ER FORBLEVET HER INDTIL ERKLÆRINGENS AFGIVELSE, § 3, JFR. §§ 10 A, STK. 1 OG 2, SAMT 13, STK. 5).

Bestemmelsen i § 3 afviger på en række punkter fra den beslægtede regel i § 2 i loven af 1925.

a. I overensstemmelse med det i loven gennemførte princip om den gifte kvindes ligestilling med manden GÆLDER BESTEMMELSEN OGSÅ FOR GIFTE KVINDER (herunder fraseparerede kvinder) samt for enker og fraskilte kvinder og ikke som den tidligere regel blot for mænd og ugifte kvinder.

b. Den hidtil gældende regel krævede en positiv handling for at undgå indfødsretserhvervelsen, således at passivitet medførte, at personen blev dansk. I modsætning hertil går den nye bestemmelse ud på, at INDFØDSRETTENS ERHVERVELSE ER AFHÆNGIG AF EN POSITIV HANDLING, nemlig at personen inden sit fyldte 23. år over for overøvrigheden (i København magistraten) afgiver skriftlig erklæring om at ville erhverve indfødsret. Passivitet afføder følgelig på det her behandlede område ikke længere virkninger i forhold til indfødsretsloven.

c. Med hensyn til DEN ALDER, I HVILKEN ERKLÆRINGEN KAN AFGIVES, er hovedreglen efter den nye lov, at personen skal være fyldt 21 år, men ikke 23 år. Personer i denne alder har adgang til at afgive erklæringen uden hensyn til, om de har statsborgerret i et fremmed land, og uden hensyn til, om denne statsborgerret fortabes som følge af, at de ved erklæringens afgivelse erhverver dansk indfødsret.

Imidlertid giver loven i et vist omfang adgang til at afgive erklæringen allerede, når personen er fyldt 18 år. Dette gælder i de tilfælde, hvor han er statsløs, eller hvor han godtgør, at han vil miste sin hidtidige statsborgerret ved at erhverve dansk indfødsret. Også i disse tilfælde gælder det, at erklæringen ikke længere kan afgives, når personen er fyldt 23 år.

Ifølge lovens § 11 kan erklæringen ikke afgives ved værg.

d. I det omfang, i hvilket der herom træffes OVERENSKOMST MED ANDRE NORDISKE LANDE, vil fødsel i et sådant og bopæl i et sådant være ligestillet med henholdsvis fødsel og bopæl her i riget, for bopæls vedkommende dog kun, forsåvidt angår tiden indtil det fyldte 12. år.

e. Efter lovens § 13, stk. 5, finder bestemmelserne i § 3 (samt i §§ 4 og 13, stk. 3) ikke anvendelse på en række personer, der nærmere bestemmes i nævnte stykke 5. For oversigtens skyld behandles disse undtagelser her under eet, selv om enkelte af dem efter sagens natur ikke vil kunne få betydning i forhold til lovens § 3.

Adgangen til at erhverve (generhverve) indfødsret ved afgivelse af en skriftlig erklæring efter §§ 3, 4 og 13, stk. 3, gælder IKKE for personer, der omfattes af LOV NR. 379 AF 12. JULI 1946, således som denne er ændret ved lov nr. 528 af 22. december 1947, jfr. lov nr. 518 af 22. december 1948, og som ikke ved optagelse på særlov har opnået adgang til at erhverve eller bevare indfødsret uanset bestemmelserne i loven af 12. juli 1946. Det samme gælder personer, der ville have været omfattet af disse love, såfremt de havde været danskfødte og bevaret deres bopæl her i riget.

Herefter kan - bortset fra modstående bestemmelse i en særlov - følgende personer ikke erhverve indfødsret ved at afgive erklæring:

I Tyske statsborgere og sådanne statsløse, som selv eller hvis forældre senest har været i besiddelse af tysk statsborgerret,

- (1) såfremt de er født her i landet i tiden fra og med 9. april 1921 til og med 31. december 1929 og er forblevet her til det fyldte 19. år, eller
- (2) såfremt de i tiden fra og med 9. april 1940 til og med 31. december 1948 er blevet legitimeret ved moderens ægteskab med en dansk mand, eller
- (3) såfremt de i tiden fra og med 9. april 1940 til og med 31. december 1948 har indgået ægteskab med en dansk mand.

Afgørende for, om foranstående undtagelser finder anvendelse, er, om de pågældende var tyske statsborgere (eller statsløse af tysk afstamning som anført) i tilfældene under (1) da de fyldte 19 år, i tilfældene under (2) da legitimationen fandt sted, og i tilfældene under (3) da ægteskabet blev indgået.

II Personer, der som flygtninge ved tysk foranstaltning er ført her til landet, eller som iøvrigt opholdt sig her uden at være i besiddelse af dansk opholdstilladelse, og som hører til de foran under 1 grad (2) og (3) omhandlede grupper. Afgørende er, om de var flygtninge o.s.v., da legitimationen skete, henholdsvis ægteskabet blev indgået.

III Personer, der tidligere har været danske, og som derefter i tiden fra og med den 9. april 1940 til og med den 31. december 1947 har erhvervet tysk statsborgerret, hvadenten dette er sket ved indgåelse af ægteskab, ved legitimation eller på anden måde.

f. Erhvervelsen er ifølge § 3, stykke 2, udelukket, forsåvidt angår BORGERE I EN FJENDTLIG STAT samt statsløse, der senest har været borgere i en stat. Denne regel er af lignende art som § 1 i lov nr. 379 af 12. juli 1946. Skønt det ikke udtales i loven af 27. maj 1950, må undtagelser kunne gøres ved særlig lov.

g. Erhvervelsen sker ved AFGIVELSE AF EN SKRIFTLIG ERKLÆRING til overøvrigheden (i København magistraten). Den, der gyldigt afgiver erklæringen, vil efter de derom givne nærmere regler modtage et indfødsretsbevis, udstedt enten af indenrigsministeriet eller af vedkommende overøvrighed (for Københavns vedkommende magistraten).

h. Erhverver nogen indfødsret i henhold til § 3, omfatter erhvervelsen også hans ugifte BØRN under 18 år efter reglerne i § 5, jfr. herom afsnit I. B. 1.

4. GENERHVERVELSE AF DANSK INDFØDSRET VED AFGIVELSE AF ERKLÆRING (§ 4, JFR. § 10 A, STK. 2, SAMT § 13, STK. 2 OG STK. 5).

Reglen i lovens § 4. hvorefter tidligere danske statsborgere kan generhverve dansk indfødsret ved overfor overøvrigheden (i København magistraten) at afgive en skriftlig erklæring herom, findes ikke i den hidtil gældende ret. Den er beslægtet med den i lov nr. 54 af 25. marts 1871 indeholdte generhvervelsesadgang.

Erklæringen kan afgives såvel af mænd som af kvinder. Den erklærendes ægteskabelige stilling er uden betydning. Det er en betingelse for afgivelse af erklæringen, at den pågældende person har bopæl her i riget og har haft sådan bopæl i de sidste 2 år.

Den pågældende må endvidere have erhvervet dansk indfødsret VED FØDSELEN og have BOET her i riget UAFBRUDT INDTIL DET FYLDTE 18. ÅR.

Ved § 13, stk. 2, er det bestemt, at den, der har erhvervet indfødsret ved de sønderjydske landsdeles genforening med Danmark, anses for danskfødt, ligesom bopæl i landsdelene indtil den 15. juni 1920 sidestilles med bopæl her i riget.

I det omfang, hvori der herom træffes OVERENSKOMST MED ANDRE NORDISKE LANDE, vil bopæl i et sådant i tiden indtil det fyldte 12. år være ligestillet med bopæl her i landet.

For at undgå dobbelt statsborgerret foreskrives det i paragraffens 2. punktum, at den, der er statsborger i et andet land, kun kan afgive erklæringen, når han godtgør, at han derved mister den fremmede statsborgerret.

Ifølge § 13, stk. 5, finder § 4 IKKE anvendelse på personer, der omfattes af LOV NR. 379 AF 12. JULI 1946, således som denne er ændret ved lov nr. 528 af 22. december 1947, jfr. lov nr. 518 af 22. december 1948, medmindre der ved særlov er gjort undtagelse. Det samme gælder personer, der ville have været omfattet af de nævnte love, såfremt de havde bevaret bopæl her i riget. Om de personer, der således er afskåret fra at afgive erklæring efter § 4, henvises til II. A. 3. e.

Ifølge lovens § 11 kan erklæringen ikke afgives ved værg.

Erhvervelsen sker ved afgivelse af en skriftlig erklæring til overøvrigheden (i København magistraten). Den, der gyldigt afgiver erklæringen, vil efter de herom givne nærmere regler modtage et indfødsretsbevis, udstedt enten af indenrigsministeriet eller af vedkommende overøvrighed (for Københavns vedkommende magistraten).

Den erklærendes ugifte børn under 18 år erhverver indfødsret efter reglerne i § 5, jfr. ovenfor under I. B. 1.

Det bemærkes, at tidligere danske statsborgere, der ikke (eventuelt: endnu ikke) opfylder betingelser for indfødsrettens generhvervelse efter § 4, ofte vil kunne generhverve indfødsret ved naturalisation og i visse tilfælde efter reglerne i §§ 10 B, 10 C eller 13, stk. 3. Opmærksomheden henledes endvidere på, at der i tilfælde af generhvervelse ved naturalisation eventuelt kan træffes bestemmelse om, at naturalisationen ikke skal omfatte den pågældendes børn eller kun nogle af disse, jfr. nedenfor under 5. Generhvervelse efter § 13, stk. 3, har aldrig virkning for børn, jfr. nedenfor under 6.

5. ERHVERVELSE AF INDFØDSRET VED NATURALISATION (§ 6).

Da en hustru ikke længere vil være omfattet af mandens naturalisation, må hun fremtidig også i de tilfælde, hvor ægtefæller i forening ønsker at blive naturaliseret her i landet, ansøge særskilt herom og optages særskilt på en lov om indfødsrets meddelelse. Det er ministeriets hensigt at udarbejde særlige ansøgningsblanketter til brug for ægtefæller, der samtidig ansøger om naturalisation.

Endvidere vil en fremmed kvinde, som efter 1925-loven ville have erhvervet indfødsret uden naturalisation, nemlig ved at indgå ægteskab med en dansk mand eller derved, at manden under ægteskabet erhverver indfødsret på anden måde end ved naturalisation, nu ligeledes være henvist til at søge om naturalisation, såfremt hun ønsker at blive dansk. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor kvinden for sit eget vedkommende opfylder betingelserne for i henhold til lovens §§ 3, 4, 10 B, 10 C eller 13, stk. 3, at afgive erklæring om at ville erhverve dansk indfødsret. Forsåvidt der herefter bliver tale om naturalisation af en dansk mands fremmede hustru, bemærkes, at det har været en forudsætning for gennemførelsen af lovens regler, at naturalisationen i sådanne tilfælde bør ske på betydelig lempeligere betingelser end de sædvanligt gældende. Muligvis vil naturalisation i sådanne tilfælde endog blive bevilget, selv om andragerinden har ophold i udlandet. Om behandlingen af naturalisationsandragender fra sådanne personer vil der senere blive givet forskrifter.

Har en naturaliseret person ugifte børn under 18 år, omfattes disse af naturalisationen efter reglerne i § 5, jfr. ovenfor under I. B. 1, medmindre andet i det enkelte tilfælde fastsættes i naturalisationsloven.

6. GENERHVERVELSE AF DANSK INDFØDSRET VED ERKLÆRING (FOR KVINDER, DER HAR MISTET DENNE RET VED ÆGTESKAB M.V., § 13, STK. 3, JFR. STK. 5).

Ved overgangsreglen i § 13, stk. 3, tillægges der princippet om den gifte kvindes selvstændige stilling i statsborgerlig henseende en vis tilbagevirkende kraft. Reglen giver en dansk kvinde, der har mistet indfødsret ved at indgå ægteskab med fremmed mand (§ 6 i lov nr. 42 af 19. marts 1898) eller ved at erhverve fremmed statsborgerret enten gennem indgåelse af ægteskab eller derved, at manden med virkning for hende har erhvervet fremmed statsborgerret (lov nr. 54 af 25. marts 1871, § 5 i lov nr. 42 af 19. marts 1898 eller § 5 i loven af 1925), adgang til ved en senest den 31. december 1955 afgiven erklæring at generhverve indfødsretten.

Denne adgang tilkommer alle kvinder, der på den angivne måde har mistet indfødsretten. Det er således ikke som efter den beslægtede regel i 1925-lovens § 8, stk. 1, nogen betingelse, at de pågældende havde erhvervet indfødsretten ved fødselen, og at de efter ægteskabets indgåelse har bevaret deres bopæl her i riget.

På den anden side er adgangen kun åben for den, som ville have bevaret indfødsretten, såfremt loven havde været gældende tidligere.

Opmærksomheden henledes i denne forbindelse på reglen i § 7, stk. 1, hvorefter den, der erhverver fremmed statsborgerret efter ansøgning eller udtrykkeligt samtykke, også fremdeles fortaber dansk indfødsret. Er den fremmede statsborgerret i sin tid erhvervet efter kvindens ansøgning eller med hendes udtrykkelige samtykke, vil hun derfor IKKE kunne afgive erklæring efter § 13, stk. 3, selvom erhvervelsen skete samtidig med og var en følge af, at manden erhvervede fremmed statsborgerret. Endvidere skal man i denne forbindelse gøre opmærksom på reglen i § 8, der i modsætning til den tilsvarende bestemmelse i 1925-lovens § 6 også gælder for gifte kvinder. Eksempelvis nævnes, at en i udlandet født dansk kvinde, som inden det fyldte 22. år har mistet sin indfødsret ved ægteskab med en udlænding, IKKE kan afgive erklæring efter § 13, stk. 3, såfremt hun inden den nye lovs ikrafttræden er fyldt 22 år, og ikke inden opnåelsen af denne alder har boet her i riget eller opholdt sig her under forhold, der tyder på samhörighed med Danmark.

Ifølge § 13, stk. 5, finder paragraffens 3. stk. ikke anvendelse på kvinder, der omfattes af den efter besættelsen gennemførte lovgivning vedrørende tyske statsborgere m.v., medmindre de ved særlig lov er blevet undtaget fra denne. Det samme gælder kvinder, der ville have været omfattet af denne lovgivning, såfremt de havde været danskfødte og havde bevaret bopæl her i riget. Om de kvinder, der således er afskåret fra at afgive erklæring efter § 13, stk. 3, se foran under II. A. 3. e.

Ifølge lovens § 11 kan erklæringen ikke afgives ved væрге.

Erhvervelsen sker ved afgivelse af en skriftlig erklæring til overøvrigheden (i København magistraten). Er kvinden bosat i udlandet, afgives erklæringen overfor den danske repræsentation, indenfor hvis embedsområde hun er bosat. Under midlertidigt ophold her i riget kan erklæringen dog også afgives overfor overøvrigheden (i København magistraten).

Den, der gyldigt afgiver erklæringen, vil efter de herom givne nærmere regler modtage et indfødsretsbevis, udstedt enten af indenrigsministeriet eller af vedkommende overøvrighed (for Københavns vedkommende magistraten).

Generhvervelsesadgangen er en rent personlig ret; dette fremgår af, at reglen i § 13, stk. 3, ikke er nævnt i § 5 og heller ikke henviser til denne paragraf. Generhvervelsen omfatter følgelig ikke ugifte børn under 18 år, selv om kvindens forhold efter de i § 5 indeholdte regler i andre tilfælde af indfødsrets erhvervelse eller generhvervelse ville have været bestemmende for sådanne børns statsborgerlige stilling. Herved må dog bemærkes, at kvinder, der opfylder betingelserne for generhvervelse efter § 13, stk. 3, i visse tilfælde tillige vil opfylde betingelserne for generhvervelse ved naturalisation eller efter §§ 4, 10 B eller 10 C, for hvilke generhvervelsesmåder reglerne i § 5 er gældende.

B. SÆRLIGE REGLER FOR STATSBOGGERE I NORDISKE LANDE OM ERHVERVELSE (GENERHVERVELSE) AF INDFØDSRET (§ 10).

Efter overenskomst med Finland, Island, Norge og Sverige kan det fastsættes, at en eller flere af nedennævnte regler skal gælde for statsborgere i disse lande. Udtrykket aftaleland i det følgende omfatter den eller de stater, med hvilke sådan overenskomst måtte blive sluttet. Der vil blive udstedt bekendtgørelse om afslutningen af overenskomster af den her omhandlede art.

Bestemmelserne, der er nye i forhold til hidtil gældende ret, giver statsborgere fra et aftaleland ret til ved en overfor overøvrigheden (i København magistraten) afgiven erklæring at erhverve (generhverve) dansk indfødsret, såfremt de nærmere angivne betingelser er opfyldte, jfr. nærmere nedenfor under 7 og 8.

7. ERHVERVELSE AF INDFØDSRET VED AFGIVELSE AF ERKLÆRING (FOR STATSBOGGERE I AFTALELAND, § 10 B).

a. Bestemmelsen gælder kun, hvis statsborgerretten i aftalelandet er erhvervet på anden måde end ved naturalisation. Det bemærkes herved, at også den, der som biperson omfattes af en anden persons naturalisation (børn og - efter hidtil gældende ret - hustruer), anses som naturaliseret. Iøvrigt gøres der ingen forskel efter den måde, hvorpå statsborgerretten i aftalelandet er erhvervet. Den erklærende persons køn og ægteskabelige stilling er uden betydning.

b. Den erklærende må ved erklæringens afgivelse være fyldt 21, men ikke 60 år.

c. Han skal have fast bopæl her i riget og have haft sådan bopæl i de sidste 10 år.

d. Han må ikke i løbet af denne tid være dømt til frihedsstraf, arbejdsbushus, sikkerhedsforvaring eller psykopatforvaring.

Ifølge lovens § 11 kan erklæringen ikke afgives ved væрге.

Erhvervelsen sker ved afgivelse af en skriftlig erklæring til overøvrigheden (i København magistraten). Den, der gyldigt afgiver erklæringen, vil efter de herom givne nærmere regler modtage et indfødsretsbevis, udstedt enten af indenrigsministeriet eller af vedkommende overøvrighed (for Københavns vedkommende magistraten).

Den erklærendes ugifte børn under 18 år erhverver indfødsret efter reglerne i § 5, jfr. ovenfor under I. B. 1.

8. GENERHVERVELSE AF INDFØDSRET VED AFGIVELSE AF ERKLÆRING (FOR STATSBOGGERE I AFTALELAND, § 10 C).

Adgangen til ved afgivelse af en erklæring at generhverve dansk indfødsret står åben for enhver tidligere dansk statsborger, der er i besiddelse af statsborgerret i aftaleland, såfremt han opfylder de fastsatte betingelser. Den erklærende persons køn og ægteskabelige stilling er uden betydning.

Det er ligeledes uden betydning, om han i sin tid har erhvervet dansk indfødsret ved fødselen eller ved senere begivenheder (f.eks. ved fødsel + ophold, ægteskab, ved de sønderjyske landsdeles genforening, ved naturalisation, i henhold til lov nr. 353 af 27. november 1916 o.s.v.) Også den, der har erhvervet (generhvervet) indfødsret efter reglerne i den nye lov af 27. maj 1950 og senere (påny) mistet den, vil kunne benytte sig af reglen i § 10 C.

Adgangen til at afgive erklæringen er betinget af, at den pågældende i hele tiden efter fortabelsen af dansk indfødsret har været statsborger i et eller flere aftalelande. Den, der har mistet dansk indfødsret ved at erhverve statsborgerret i et aftaleland (f.eks. Norge) og derefter har mistet denne ret uden SAMTIDIG at erhverve statsborgerret i et andet aftaleland (f.eks. Sverige), omfattes således ikke af reglen.

Generhvervelsen er endvidere betinget af, at personen har taget fast bopæl her i landet.

Ifølge lovens § 11 kan erklæringen ikke afgives ved væрге eller af forældremyndighedens indehaver. Skønt § 10 C ikke selv nævner nogen aldersregel, er det derfor udelukket, at personer under 18 år generhverver indfødsret i henhold til paragraffen.

Erhvervelsen sker ved afgivelse af en skriftlig erklæring til overøvrigheden (i København magistraten). Den, der gyldigt afgiver erklæringen, vil efter de herom givne nærmere regler modtage et indfødsretsbevis, udstedt enten af indenrigsministeriet eller af vedkommende overøvrighed (for Københavns vedkommende magistraten).

Den erklærendes børn erhverver indfødsret efter reglerne i § 5, jfr. ovenfor under I. B. 1.

III. Fortabelse af indfødsret

indtræder i følgende tilfælde:

1. Ved visse erhvervelser af fremmed statsborgerret (§7).

2. Ved fødsel i udlandet + ophold der indtil det fyldte 22. år (§ 8, jfr. 13, stk. 4).

3. Ved løsning (§9).

1. FORTABELSE AF DANSK INDFØDSRET VED ERHVERVELSE AF FREMMED STATSBOGGERRET (§ 7).

1925-lovens § 5 lod enhver form for erhvervelse af fremmed statsborgerret få den virkning, at den danske indfødsret fortabtes, men sondrede med hensyn til tidspunktet for denne virknings indtræden mellem danskfødte, der havde bopæl her i riget, og andre personer.

Den nye lov har, navnlig for at undgå, at danske kvinder automatisk mister deres indfødsret ved ægteskab med udlændinge, indført en sondering mellem de måder, hvorpå fremmed statsborgerret erhverves. Da den tidligere særregel for danskfødte, der forblev boende her i riget, især tog sigte på kvinder, der giftede sig med udlændinge, har den nye lov afskaffet denne særregel, undtagen i de nedenfor under d. omhandlede tilfælde.

For at erhvervelse af fremmed statsborgerret skal medføre fortabelse af dansk indfødsret, er det fremtidig en betingelse, at den fremmede statsborgerret er erhvervet på en af de i paragraffen særligt opregnede måder, nemlig

- a. efter ansøgning eller udtrykkeligt samtykke,
- b. ved indtræden i offentlig tjeneste i et andet land,
- c. ved afledet erhvervelse i visse tilfælde,
- d. ved legitimation.

Som anført indtræder fortabelsen, bortset fra den under d. anførte undtagelse altid straks ved erhvervelsen af fremmed statsborgerret.

a. HOVEDREGLEN i den nye lov er, at erhvervelse af fremmed statsborgerret kun medfører fortabelse af dansk indfødsret, når erhvervelsen er sket EFTER ANSØGNING ELLER UDTRYKKELIGT SAMTYKKE (§ 7, nr. 1).

Derved udelukkes fortabelsesreglens anvendelse i første række i de tilfælde, hvor en dansk kvinde uden videre erhverver fremmed statsborgerret ved at indgå ægteskab med en fremmed mand eller derved, at hendes mand under ægteskabet bliver fremmed statsborger. Kun hvis erhvervelsen af den fremmede statsborgerret er sket efter kvindens egen ansøgning eller eget udtrykkelige samtykke, mister hun sin danske indfødsret.

Lovens hovedregel er formuleret generelt. Følgelig er ikke blot en kvindes »automatiske« erhvervelse af fremmed statsborgerret ved ægteskab o.s.v. fremtidig uden fortabelsesvirkning; også den f.eks. efter lignende regler som § 2 i 1925-loven ved fødsel og forbliven i et fremmed land erhvervede fremmede statsborgerret forbliver fremtidig uden betydning for personens danske indfødsret. Da en erhvervelse af sidstnævnte art er uansøgt, vil den end ikke medføre fortabelse af dansk indfødsret i de tilfælde, hvor personen har haft en mulighed for at afværge den, f.eks. ved at afgive erklæring i så henseende.

Også et barn vil kunne miste indfødsret efter reglen i § 7, nr. 1, nemlig når det erhverver fremmed statsborgerret efter ansøgning eller udtrykkeligt samtykke. Ansøgningen eller samtykket må hidrøre fra den eller dem, der efter almindelige regler er beføjet til at handle på barnets vegne.

Der gælder følgende UNDTAGELSER fra denne hovedregel:

- b. Den, der erhverver fremmed statsborgerret ved at indtræde i OFFENTLIG TJENESTE I ET LAND, mister sin danske indfødsret (§ 7, nr. 2). Som offentlig tjeneste anses ikke blot egentlig statstjeneste, men også kommunal tjeneste, tjeneste i offentligretlige korporationer o.s.v.
- c. UGIFT BARN UNDER 18 ÅR mister dansk indfødsret, når det erhverver fremmed statsborgerret SOM BIPERSON TIL EN AF FORÆLDRENE (§ 7, nr. 3). Det er dog en betingelse, at den pågældende af forældrene har erhvervet den fremmede statsborgerret på en af de i § 7, nr. 1 eller 2, angivne måder (se foran under a. og b.), samt at han er indehaver af forældremyndigheden over barnet eller har del i denne. Har begge forældre del i forældremyndigheden, er barnets fortabelse af indfødsret endvidere betinget af, at den anden af forældrene enten ikke har dansk indfødsret eller samtidig mister denne ret.
- d. UGIFT BARN UNDER 18 ÅR mister dansk indfødsret, når det erhverver fremmed statsborgerret derved, at DETS FORÆLDRE INDGÅR ÆGTESKAB MED HINANDEN. Andre legitimationstilfælde har ikke denne virkning (§ 7, nr. 4). Kun ved denne fortabelsesregel har loven opretholdt en om 1925-lovens § 5, 2. pkt., mindende bestemmelse, idet det her i riget bosatte barn kun mister indfødsretten, når det inden sit fyldte 18 år, flytter ud af riget; det er dog en betingelse for fortabelsen, at barnet ved udflytningen stadig er i besiddelse af en fremmed statsborgerret. Adgangen til at bevare indfødsretten er ikke betinget af, at barnet er danskfødt.

2. FORTABELSE AF DANSK INDFØDSRET VED FØDSEL I UDLANDET OG OPHOLD DER INDTIL DET FYLDTE 22. ÅR (§ 8, JFR. § 13, STK. 4).

Bestemmelsen i lovens § 8 svarer til § 6 i 1925-loven, men afviger dog fra denne på følgende punkter:

- a. Den gifte kvindes stilling må også her afgøres selvstændigt. Hun kan altså både fortabe og bevare indfødsretten uafhængigt af mandens forhold.

Kvinder, der er født indenfor tiden fra og med den 1. januar 1929 til og med den 31. december 1931, og som ved opnåelsen af 22 års alderen ikke længere er ugift (d.v.s. gifte, fraseparerede og fraskilte kvinder samt enker), mister dog efter overgangsreglen i § 13, stk. 4, ikke indfødsretten allerede ved det fyldte 22. år; fortabelsen er for deres vedkommende udskudt til den 31. december 1953. De vil følgelig også kunne undgå fortabelse af indfødsretten ved i tiden efter det fyldte 22. år, men inden udgangen af året 1953 at tage bopæl eller ophold af den i § 8 nævnte art her i riget, ligesom fristen for ansøgning om kongelig resolution om bevarelse af indfødsretten for deres vedkommende først udløber med udgangen af året 1953.

b. Reglen i 1925-lovens § 6, stk. 2, hvorefter ophold her, der tyder på samhörighed med Danmark, ligestilles med bopæl her i riget, er optaget i hovedreglen i § 8, stk. 1. Samtidig er den tidligere fremhævelse af enkelte arter af sådanne ophold udgået.

c. Kongelig resolution om bevarelse af indfødsretten behøver ikke længere at foreligge inden andragerens fyldte 22. år. Efter den nye lov er det nemlig tilstrækkeligt, at ansøgningen herom er indgivet inden dette tidspunkt, hvorfor resolutionen i givet fald vil kunne meddeles senere. Ifølge § 4 i indenrigsministeriets bekendtgørelse af 24. november 1950 anses ansøgningen for rettidigt indgivet, når den senest dagen før den dag, da andrageren fylder 22. år, er fremkommet til den danske repræsentation, indenfor hvis embedsområde ansøgeren er bosat, eller, såfremt han opholder sig her i riget, til overøvrigheden på opholdsstedet (i København magistraten).

d. Medens en mands fortabelse af indfødsret efter 1925-lovens § 6 altid omfattede hans ægtebørn og en kvindes (selvstændige) fortabelse hendes børn udenfor ægteskab, bestemmer den nye lov, at en persons fortabelse af indfødsret ifølge § 8 medfører fortabelse af indfødsret for sådanne børn, som har erhvervet den gennem ham.

3. FORTABELSE AF DANSK INDFØDSRET VED LØSNING (§ 9).

Paragraffen er overensstemmende med 1925-lovens § 7.

IV. Andre bestemmelser.

1. OVERGANGSREGLER VEDRØRENDE PERSONER MED »BETINGET« INDFØDSRET I FØLGE 5, 2. PKT. ELLER § 8 I LOVEN AF 1925 (§ 13, STK. 6).

a. Efter 1925-lovens § 5 gjaldt som hovedregel, at den, der erhvervede en fremmed statsborgerret, mistede sin danske indfødsret. Dog udsattes efter paragraffens 2. pkt. fortabelsen for den, der boede her i riget, og som havde erhvervet indfødsret ved fødselen, indtil han flyttede ud af riget. Denne undtagelsesbestemmelse skyldtes især hensynet til danskfødte kvinder, der gifter sig med udlændinge.

For de personer, for hvis vedkommende den hidtil gældende regel i 1925-LOVENS § 5, 2. PKT., således har gjort indfødsrettens bevarelse afhængig af fortsat bopæl her i riget, gælder efter den nye lovs § 13, stk. 6, to regler:

- (1) Er den fremmede statsborgerret erhvervet under sådanne omstændigheder, at fortabelse af indfødsret også efter den nye lovs § 7 ville være indtrådt enten allerede ved erhvervelsen af fremmed statsborgerret (§ 7, nr. 1-3) eller ved en senere (men inden det fyldte 18. år) foretagen udflytning af riget (§ 7, nr. 4, 2. pkt.), vil den pågældende fremdeles miste indfødsretten, når han flytter ud af riget, for et legitimeret barns vedkommende dog kun, når det flytter ud af riget inden det fyldte 18. år. Fortabelsen er altid begrænset til de tilfælde, hvor den pågældende vedblivende er i besiddelse af en fremmed statsborgerret.
- (2) Er den fremmede statsborgerret derimod erhvervet på en måde, der ikke efter den nye lovs § 7 ville have medført fortabelse (straks eller ved senere udflytning), bevares indfødsretten, selv om den pågældende flytter ud af riget.

Dette får især betydning for her i riget bosatte kvinder, der ved ægteskab med udlændinge »automatisk« har erhvervet fremmed statsborgerret.

b. Forsåvidt angår kvinder, der har generhvervet indfødsret i henhold til 1925-LOVENS § 8, STK. 1, bemærkes, at indfødsretten ikke fortabes ved udflytning fra riget, når udflytningen sker efter den nye lovs ikrafttræden.

2. ERKLÆRINGER I INDFØDSRETSSAGER.

Lovens § 12, stk. 2, indeholder en bestemmelse om, at erklæringer angående forhold, der omfattes af loven eller de i henhold til denne udfærdigede forskrifter, kan kræves afgivet på tro og love.

Ved § 5 i indenrigsministeriets bekendtgørelse af 24. november 1950 er det i overensstemmelse hermed foreskrevet, at oplysninger, der meddeles eller tilvejebringes af den person selv, hvem sagen angår, vil være at afgive på tro og love.

INDENRIGSMINISTERIET, DEN 24. NOVEMBER 1950.

AKSEL MØLLER.

Ingen

Om

Retsinformation.dk er indgangen til det fælles statslige retsinformationssystem, der giver adgang til alle gældende love, bekendtgørelser og cirkulærer m.v. Der er også adgang til Folketingets dokumenter og beretninger fra Folketingets Ombudsmand.

På retsinformation.dk anvendes der ikke cookies.

Besøg også

Vælg site

[Om Retsinformation](#)

[Kontakt](#)

[FAQ](#)

[Om ELI](#)

[API](#)

[Tilgængelighedserklæring](#)